

RAPORT PRZEJRZYSTOŚCI

Sprawozdanie za rok obrotowy 2016

BDO Sp. z o.o.

BDO Sp. z o.o., Sprawozdanie za rok obrotowy 2016

Zawartość

Informacje ogólne	4
Sieć BDO	4
Struktura prawna, własnościowa i struktury zarządzania	5
System wewnętrznej kontroli jakości	5
Zapewnienie jakości usług jako odpowiedzialność Zarządu	6
Standardy etyczne, w tym zapewnienie przestrzegania zasad niezależności	7
Oświadczenie o stosowanej w BDO Sp. z o.o. polityce w zakresie zapewnienia niezależności	7
Procedury akceptacji klienta i zlecenia oraz kontynuacji współpracy z dotychczasowymi klientami ..	8
System rekrutacji, monitorowania rozwoju zawodowego i szkoleń	8
Oświadczenie o stosowanej przez BDO polityce w zakresie szkolenia zawodowego biegłych rewidentów	9
Zasady kontroli jakości przy realizacji zlecenia	9
Metodologia pracy	10
Narzędzia pracy wspomagających realizację prac rewizyjnych	10
System wewnętrznych i zewnętrznych konsultacji	10
Szczególne procedury kontroli jakości prac rewizyjnych w odniesieniu do klientów będących jednostkami zainteresowania publicznego oraz wybranych klientów	11
Monitorowanie działania systemu kontroli wewnętrznej	11
Zarządzanie ryzykiem	12
Komitet ds. audytu	12
Komitet ds. rachunkowości	12
Oświadczenie o skuteczności Systemu wewnętrznej kontroli jakości	13
Ostatni przegląd systemu zapewnienia jakości	13
Informacja o zasadach wynagradzania kluczowych biegłych rewidentów i członków zarządu	13
Informacja o osiągniętych przychodach	14
Biegły rewident odpowiedzialny za sporządzenie niniejszego sprawozdania	14
Załącznik	15

Szanowni Państwo,

Ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz nadzorze publicznym wdrożyła postanowienia dyrektywy 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 roku. Ustawa nakłada na audytorów jednostek zainteresowania publicznego obowiązek publikowania na swoich stronach internetowych corocznie aktualizowanego sprawozdania zawierającego określony zakres informacji o podmiocie i jego działalności.

Wypełniając obowiązek nałożony przepisami, po raz kolejny przedstawiamy Państwu nasze sprawozdanie.

Sprawozdanie, za okres 12-tu miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 r. przedstawia szeroki zakres informacji, który naszym zdaniem daje możliwość poznania naszej firmy, jej organizacji jak i wybranych aspektów jej działalności, do których szczególnie należy dbałość o najwyższe standardy jakości.

Jesteśmy przekonani, że udostępnianie przez nas informacji zawartych w niniejszym raporcie przyczyni się do lepszego zrozumienia jak działamy, a przez to do budowania wzajemnego zaufania.

dr André Helin
Prezes Zarządu

Informacje ogólne

Sieć BDO

BDO Sp. z o.o. jest firmą członkowską międzynarodowej sieci firm audytorskich działającej pod nazwą BDO i członkiem BDO International Limited. BDO to nazwa używana dla określenia sieci i nazwa każdej z firm członkowskich działających w ramach sieci.

BDO jest piątą co do wielkości siecią firm audytorskich na świecie. Na rynku działa od 54 lat.

BDO International Limited

Siecią BDO zarządza BDO Council (Rada BDO) oraz BDO Policy Board (Komisja BDO ds. Polityki) oraz Global Leadership Team (Biuro Zarządu BDO International Limited z siedzibą w Londynie).

Rada BDO obejmuje po jednym przedstawicielu z każdej firmy członkowskiej. Członkowie Rady mają prawo do uczestniczenia w zgromadzeniu udziałowców. Rada zatwierdza budżety i inne kwestie finansowe, wyznacza członków Komisji ds. Polityki oraz zatwierdza i zmienia postanowienia umowy spółki.

Komisja ds. Polityki składa się z przedstawicieli sześciu największych Firm Członkowskich, których nominacja na trzyletnią kadencję jest zatwierdzana przez Radę. Także Prezes Zarządu BDO International bierze udział w posiedzeniach Komisji ds. Polityki. Komisja wyznacza politykę i priorytety dla sieci oraz nadzoruje prace Prezesa i Międzynarodowego Biura Zarządu. Komisja ds. Polityki spotyka się co najmniej cztery razy w roku, lub częściej jeśli zaistnieje taka potrzeba.

Biuro Zarządu BDO International jest kierowane przez Dyrektora. W jego skład wchodzi międzynarodowi koordynatorzy ds. audytu i usług księgowych, usług doradztwa podatkowego, rozwoju kadr, obsługi klientów, rozwoju sieci i międzynarodowy sekretariat. Biuro Zarządu ma za zadanie koordynację prac sieci.

Brussels Worldwide Services BVBA

Świadczenie usług w ramach sieci jest koordynowane przez Brussels Worldwide Services BVBA, z siedzibą w Brukseli. BDO International Limited and Brussels Worldwide Services BVBA nie świadczą żadnych usług merytorycznych na rzecz klientów - takowe są wykonywane wyłącznie przez firmy członkowskie.

Żadna z Firm Członkowskich nie ponosi odpowiedzialności za działania lub zaniechania innej Firmy Członkowskiej. Każda Firma Członkowska BDO stanowi niezależną jednostkę prawną w swoim kraju.

W 2016 roku BDO International posiadała 1.401 biur Firm Członkowskich w 158 krajach. Liczba partnerów i pracowników wynosi ponad 67.700. Łączne przychody sieci BDO w 2016 roku wyniosły 7,6 miliardów USD.

Struktura prawna, własnościowa i struktury zarządzania

W Polsce BDO działa od 1991 roku. BDO Sp. z o.o. na dzień 31.12.2016 r. w biurach w Warszawie, Poznaniu, Katowicach, Krakowie i Wrocławiu zatrudniała 285 osób, w tym 25 biegłych rewidentów.

BDO Sp. z o.o. jest spółką prawa polskiego, wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych Krajowej Izby Biegłych Rewidentów pod nr 3355.

Wiodącym udziałowcem BDO Sp. z o.o. jest BDO Polska Sp. z o.o.. Wszystkie głosy na Walnym Zgromadzeniu Wspólników BDO Sp. z o.o. posiadają biegli rewidenci.

Zarząd BDO Sp. z o.o. składa obecnie z 5 członków, powoływanych przez Zgromadzenie Wspólników.

W skład Zarządu wchodzi:

- dr André Helin, Prezes Zarządu, wpisany do rejestru biegłych rewidentów Krajowej Izby Biegłych Rewidentów pod nr 90004;
- dr Anna Bernaziuk, członek Zarządu, wpisana do rejestru biegłych rewidentów Krajowej Izby Biegłych Rewidentów pod nr 173;
- Leszek Kramarczuk, członek Zarządu, wpisany do rejestru biegłych rewidentów Krajowej Izby Biegłych Rewidentów pod nr 1920;
- Piotr Gracz, członek Zarządu;
- Sławomir Chrzanowski, członek Zarządu.

W ramach zarządu istnieje podział odpowiedzialności za poszczególne zagadnienia oraz grupy klientów.

BDO Sp. z o.o. od 2016 roku jest 100% udziałowcem w spółce BDO Solutions Sp. z o.o. oraz większościowym udziałowcem w HBC Sp. z o.o., podmiocie specjalizującym się w usługach doradczych.

Od 2016 roku w ramach sieci BDO w Polsce działa BDO Legal Łatała i Wspólnicy sp.k., kancelaria świadcząca kompleksową obsługę prawną na rzecz polskich i zagranicznych podmiotów gospodarczych.

System wewnętrznej kontroli jakości

System kontroli jakości w BDO Sp. z o.o. opracowany został w oparciu o zasady wewnętrznej kontroli jakości zawarte w standardach opracowanych przez International Federation of Accountants- „IFAC”, a w szczególności na Międzynarodowym Standardzie Kontroli Jakości nr 1 („Kontrola jakości firm przeprowadzających badania i przeglądy sprawozdań finansowych oraz wykonujących inne zlecenia usług atestacyjnych i pokrewnych” - MSKJ1), które na mocy uchwały KRBR zostały się obowiązujące dla podmiotów badających jednostek zainteresowania publicznego (JZP) z dniem 1 stycznia 2016 roku.

Jako firma członkowska sieci BDO mamy również obowiązek przestrzegania standardów w zakresie jakości i zarządzania ryzykiem opracowanych przez sieć BDO, opartych na Międzynarodowym Standardzie Kontroli Jakości 1 oraz wieloletnim doświadczeniu jednostek sieci BDO.

Na System kontroli jakości prac rewizyjnych funkcjonujący w BDO składają się:

- Uznanie odpowiedzialność kierownictwa za jakość w firmie,
- Wymogi etyczne, a w szczególności przestrzeganie zasad niezależności,
- Procedury akceptacji klienta oraz zlecenia i kontynuacji współpracy z klientem,
- Zasoby kadrowe - system rekrutacji i szkoleń oraz rozwoju wiedzy z zakresu rachunkowości, sprawozdawczości finansowej oraz rewizji finansowej,
- Zasady kontroli jakości przy realizacji zlecenia,
- Monitorowanie systemu kontroli jakości.

Celem wprowadzenia Systemu kontroli jakości w BDO jest zapewnienie:

- Przestrzegania przez pracowników zasad etyki zawodowej, niezależności oraz standardów rewizji finansowej;
- Zgodności wykonywania usług ze standardami zawodowymi, wymaganiami regulacyjnymi i prawnymi oraz z postanowieniami umów z klientami;
- Wydawania raportów odpowiednich do okoliczności, zgodnych z obowiązującymi standardami.

Zapewnienie jakości usług jako odpowiedzialność Zarządu

Odpowiedzialność za proces nadzoru nad funkcjonowaniem systemu kontroli jakości BDO Sp. z o.o. powierza kierownictwu Spółki, tj. członkom Zarządu. Zarząd wyznacza również inne osoby posiadające dostateczne i odpowiednie doświadczenie oraz takie uprawnienia, które umożliwiają im przyjęcie odpowiedzialności za zadania wynikające z obowiązku zapewnienia jakości wykonywanych usług.

Kierownictwo BDO Sp. z o.o. podejmuje wszelkie działania dla zapewnienia, że świadczone usługi audytorskie spełniają najwyższe standardy, a nazwa BDO gwarantuje i będzie gwarantować profesjonalizm, jakość, niezależność, obiektywizm i etyczne zachowanie.

Członkowie Zarządu promują wśród pracowników rzetelne podejście do pracy, zachowanie wysokich standardów jakości pracy oraz przestrzeganie standardów etycznych.

Zasady te komunikowane są w sposób jasny i przejrzysty wszystkim pracownikom.

Standardy etyczne, w tym zapewnienie przestrzegania zasad niezależności

Dalszy rozwój i sukces BDO Sp. z o.o. zależą od profesjonalizmu i uczciwości każdego z partnerów i pracowników.

Nasze standardy etyczne są w pełni zgodne z Kodeksem Etyki Zawodowych Księgowych wydanym przez Międzynarodową Federację Księgowych (IFAC) oraz w zakresie niezależności ustawą o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym - jeśli są bardziej restrykcyjne. Standardy i procedury podlegają stałej aktualizacji. Ostatnia aktualizacja dotyczyła implementacji przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego.

Od partnerów i pracowników oczekuje się wcielania w życie tych wartości. Niezależność, uczciwość, rzetelność wykonywania zawodu oraz etyka i obiektywizm są filarami działalności BDO. Partnerzy, biegli rewidenci, pracownicy i współpracownicy są zobowiązani zgodnie z obowiązującymi wymogami do zachowania obowiązku przestrzegania zasad niezależności, uczciwości, obiektywizmu, zachowania tajemnicy, należytej staranności i zawodowych kompetencji przy wykonywaniu zadań jak i potencjalnego zaistnienia konfliktu interesów oraz podejmowania stosownych działań w celu jego uniknięcia lub zminimalizowania. Obowiązek ochrony danych uzyskanych od klientów w związku ze świadczeniem usług jest traktowany z najwyższą starannością. BDO Sp. z o.o. gwarantuje bezpieczeństwo przechowywania informacji z zachowaniem ograniczonego do nich dostępu.

W BDO Sp. z o.o. stosuje się procedury zachowania niezależności w pełni spełniające wymogi regulacji opisanych powyżej jak również Międzynarodowego Standardu Kontroli Jakości nr 1 jak również.

Oświadczenie o stosowanej w BDO Sp. z o.o. polityce w zakresie zapewnienia niezależności.

BDO Sp. z o.o. przyjęła politykę w zakresie zapewnienia niezależności zgodną z zasadami z opisanymi w przywołanych wyżej przepisach.

Zgodnie z tymi zasadami członkowie Zarządu nie mogą posiadać udziałów, innych tytułów własności ani innego zainteresowania finansowego w odniesieniu do wszystkich klientów i ich jednostek powiązanych, dla których przeprowadza się czynności rewizji finansowej.

Na tę okoliczność odbierane są stosowne oświadczenia.

Zasady zachowania niezależności zespołów audytorskich, w tym kluczowych biegłych rewidentów odnoszą się do klientów, dla których te zespoły przeprowadzają badanie. Niezależność jest potwierdzana przez każdego członka zespołu indywidualnie w odniesieniu do każdego zlecenia.

Zasady niezależności obejmują również niezależność podmiotu przez co rozumie się inne niż rewizja finansowa usługi, które mogą zagrażać bezstronności i niezależności.

Podejmując się świadczenia usług rewizji finansowej bada się czy dla danego klienta nie były świadczone inne usługi, które mogły spowodować zagrożenia niezależności.

Wszelkie potencjalne zagrożenia niezależności zgłaszane są osobom wyznaczonym do zarządzania ewentualnymi konfliktami. Ostateczne decyzje dotyczące podjęcia się danego zlecenia lub zastosowania odpowiednich środków ograniczających zagrożenia podejmowane są z udziałem członków Zarządu.

Ostatnia wewnętrzna kontrola przestrzegania zasad niezależności została przeprowadzona w 2015 roku.

Procedury akceptacji klienta i zlecenia oraz kontynuacji współpracy z dotychczasowymi klientami

W BDO Sp. z o.o. obowiązują szczegółowe pisemne procedury akceptacji nowego klienta i ponownej akceptacji dotychczasowego klienta. Składają się one na ocenę, czy jest możliwa akceptacja / reakceptacja klienta, w oparciu o złożoność zlecenia, opinię o kontrahencie, kompetencje biegłego rewidenta i jego zespołu, warunki finansowe oraz ustala, czy podejmując się zlecenia zachodzi ryzyko:

- Naruszenia niezależności przez BDO, biegłego lub członka zespołu;
- Wystąpienia potencjalnego konfliktu interesów;
- Poważnych wątpliwości co do uczciwości kontrahenta.

Alokacji nowych zleceń dokonuje Dział Obsługi Klienta po wcześniejszym uzgodnieniu z członkiem Zarządu lub innym organem wyznaczonym przez Zarząd i odpowiedzialnym w tym zakresie.

Kryteria przydziału zleceń są następujące:

- Wiedza o kliencie;
- Odpowiednie doświadczenie biegłego i podległych mu współpracowników w badaniu określonego typu jednostek;
- Możliwość wykonania zlecenia w odpowiednim czasie.

W przypadku, gdy czynności rewizji finansowej za okres poprzedzający dokonywał inny podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych komunikujemy się z tym podmiotem w celu upewnienia się, że nie zachodzą okoliczności uniemożliwiające nam podjęcie się zlecenia.

System rekrutacji, monitorowania rozwoju zawodowego i szkoleń

Za działanie systemu rekrutacji i oceny pracowników odpowiada Dyrektor Działu HR, który ustala i koordynuje procesy rekrutacji i oceny pracowników w porozumieniu z Zarządem. Obowiązkiem Dyrektora HR jest również stałe uzyskiwanie informacji odnośnie ocen poprojektowych pracowników od ich bezpośrednich przełożonych.

Dyrektor HR i partnerzy przeprowadzają rozmowy oceniające z pracownikami.

BDO Sp. z o.o. posiada znacznie rozbudowany system szkoleń wewnętrznych i zewnętrznych, uzupełniony własnymi publikacjami. Plan szkoleń nadzoruje Dyrektor Działu HR.

Elementy tego systemu obejmują:

- Obligatoryjne szkolenia biegłych rewidentów zgodne z obowiązującymi zasadami;

- Szkolenia nieobowiązkowe organizowane dla wszystkich pracowników, a w szczególności z zakresu metodologii badania, rachunkowości oraz podatków;
- Szkolenia zagraniczne w ramach sieci BDO;
- Szkolenia oferowane przez Dział Szkoleń;
- Program szkoleń kompetencyjnych (szkolenia w obszarze dostarczania produktów usług firmy, szkolenia w obszarze pozyskania, obsługi i utrzymania klienta, oraz szkolenia w obszarze zarządzania sobą i innymi) dedykowanych dla poszczególnych grup stanowiskowych pracowników;
- Szkolenia zewnętrzne poza strukturami BDO;
- System mentoringu.

BDO Sp. z o.o. prowadzi specjalne programy szkoleniowe dla nowozatrudnionych pozwalające na szybszą adaptację zawodową tych pracowników.

Opracowaliśmy również bardzo rozbudowany system oceny poprojektowej i okresowej, którym objęci są wszyscy pracownicy.

Specjalnie zaprojektowane procesy i narzędzia ułatwiają przepływ wiedzy i informacji wewnątrz firmy.

Oświadczenie o stosowanej przez BDO polityce w zakresie szkolenia zawodowego biegłych rewidentów

BDO Sp. z o.o. stosuje w tym zakresie politykę zgodną z obowiązującymi przepisami krajowymi i standardami międzynarodowymi.

Biegli rewidenci wykonujący czynności rewizji finansowej w imieniu BDO Sp. z o.o. są zobowiązani do odbycia corocznego szkolenia obowiązkowego zgodnie z zasadami określonymi w uchwałach Krajowej Rady Biegłych Rewidentów w wymiarze 120 godzin w cyklu trzyletnim z zachowaniem wymogów co do minimalnej liczby godzin w każdym roku.

Spełnienie tego wymogu przez biegłych rewidentów BDO Sp. z o.o. jest systematycznie monitorowane.

Zasady kontroli jakości przy realizacji zlecenia

Obowiązujące w BDO zasady kontroli jakości dotyczące realizacji zleceń opierają się na:

- Szczegółowej metodologii badania opracowanej w formie pisemnej przewidującej określone obowiązki poszczególnych członków zespołów audytorskich w zakresie kontroli jakości prac na poszczególnych etapach realizacji zlecenia z zakresu rewizji finansowej, w szczególności określenie roli osób odpowiedzialnych za szczegółowy przegląd prac, odpowiedzialności kluczowego Biegłego Rewidenta i dodatkowego kontrolera jeśli to jest wymagane,
- Narzędziach pracy wspomagających realizację prac rewizyjnych,
- Systemie wewnętrznych konsultacji,

- Szczególnych procedurach kontroli jakości prac rewizyjnych w odniesieniu do klientów będących jednostkami zainteresowania publicznego oraz innych klientów wymagających w naszej ocenie podobnego potraktowania.

Metodologia pracy

W BDO Sp. z o.o. obowiązuje szczegółowa metodologia prac rewizyjnych opracowana w dużej części na podręczniku przygotowanym przez BDO International. Nasza metodologia jest na w pełni oparta na:

- Międzynarodowych Standardach Badania,
- Międzynarodowych Standardach Usług Przeglądu,
- Międzynarodowych Standardach Usług Atestacyjnych Innych niż Badania i Przeglądy Historycznych Informacji Finansowych,
- Międzynarodowych Standardach Usług Pokrewnych
- Międzynarodowym Standardzie Kontroli Jakości 1.

Każdy pracownik może posługiwać się dodatkowymi wytycznymi, ale nie może odstąpić od stosowania obowiązującej metodologii.

Stosowane w ramach naszej metodologii procedury zapewniają:

- Zgodność sposobu wykonania prac z wymogami międzynarodowych standardów i przepisów prawa,
- Identyfikację wszystkich istotnych kwestii dotyczących badania,
- podjęcie stosownych konsultacji oraz udokumentowania i realizacji powstałych w ich wyniku wniosków,
- Zasadność rodzaju, harmonogramu i zakresu prac,
- Zasadność i udokumentowania wniosków z badania sprawozdania finansowego światła wykonanej pracy,
- Wystarczalność i adekwatności uzyskanej dokumentacji z badania sprawozdania finansowego dla celów wydania opinii oraz
- Realizację celów badania sprawozdania finansowego.

Narzędzia pracy wspomagających realizację prac rewizyjnych

Zarząd BDO Sp. z o.o. zapewnia pracownikom niezbędne narzędzia pracy oraz odpowiada za metodologię. Najbardziej istotnym narzędziem jest oprogramowanie wspomagające audyt APT (Audit Proces Tool). APT zostało opracowane na zlecenie sieci BDO i wykorzystuje całą, najbardziej aktualną wiedzę i doświadczenie w tym zakresie. Korzyścią ze stosowania APT jest zapewnienie wysokiej jakości dokumentacji przeprowadzonych prac audytorskich, ułatwienie stałego dostępu (z różnych lokalizacji) do dokumentacji osobom sprawującym nadzór nad pracą zespołów audytorskich oraz możliwość korzystania z opracowanych wzorów dokumentów.

System wewnętrznych i zewnętrznych konsultacji

Szeroki system konsultacji wewnętrznych jest zapewniony poprzez działające w BDO Sp. z o.o. komitety oraz procedury udzielania konsultacji w ramach działów merytorycznych BDO (podatki, doradztwo biznesowe, IT).

W BDO Sp. z.o.o obowiązują procedury konsultacji i ich dokumentowania.

Szczególne procedury kontroli jakości prac rewizyjnych w odniesieniu do klientów będących jednostkami zainteresowania publicznego oraz wybranych klientów

W trakcie procedur akceptacji i reakceptacji zlecenia dokonuje się oceny czy klient kwalifikuje się do grupy klientów wrażliwych lub klientów o podwyższonym ryzyku. Zasadniczo te dwa pojęcia można stosować zamiennie.

Do grupy klientów wrażliwych zaliczamy wszystkie jednostki zainteresowania publicznego zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 7 maja 2009 roku o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym.

Do grupy klientów podwyższonego ryzyka zaliczamy klientów doświadczających szczególnych trudności finansowych oraz klientów, w przypadku których istnieją przesłanki wskazujące na podwyższone ryzyko.

Dla tych klientów przeprowadza się przegląd jakości prac rewizyjnych przed wydaniem finalnych dokumentów klientom.

Przegląd ten jest przeprowadzany przez partnera, który nie był zaangażowany w zlecenie.

Alokacji biegłych równoległych w przypadku zleceń badania sprawozdań finansowych dokonuje Dyrektor ds. Rozwoju Audytu i Kontroli Jakości.

Monitorowanie działania systemu kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej monitorowany jest poprzez system inspekcji tzw. „cold review”. Inspekcje planuje się tak, aby obejmowały się wszystkich kluczowych biegłych rewidentów działających w imieniu BDO Sp. z o.o. przynajmniej raz w okresie trzyletnim. Dążeniem naszym jest to, aby inspekcje objęły wszystkich biegłych rewidentów co roku.

Selekcji zleceń, wyboru kontrolujących dokonuje na wniosek Dyrektora ds. Rozwoju Audytu i Kontroli Jakości Prezes Zarządu.

Planując zakres inspekcji wewnętrznych uwzględniamy również wyniki kontroli zewnętrznych jeśli były przeprowadzane w danym roku. Ostatnia kompleksowa kontrola realizowanych zleceń została przeprowadzona w firmie w 2014 r. przez dedykowany temu zadaniu zespół. Wyniki kontroli były prezentowane wszystkim biegłym rewidentom, opracowano i wdrożono plan zaradczy.

Zarząd BDO Sp. z o.o. okresowo również dokonuje analizy i oceny Systemu kontroli jakości obejmującej:

- Analizę zmian w przepisach prawa, w standardach zawodowych oraz ich wpływu na zasady i stosowane procedury;
- Zakres doskonalenia zawodowego pracowników;
- Ocenę decyzji dotyczących przyjmowania zleceń;
- Przekazywanie informacji o rozpoznanych słabościach tego systemu osobom odpowiedzialnym za System kontroli jakości w podmiocie;
- Podejmowane działania modyfikujące zasady i procedury Systemu kontroli jakości;
- Funkcjonowania poszczególnych elementów kontroli wewnętrznej.

Analiza i ocena każdego stwierdzonego niedociągnięcia powinna powodować:

- W uzasadnionych przypadkach zmiany zasad i procedur dotyczących kontroli jakości;
- Podjęcie przez podmiot odpowiednich działań, w tym dyscyplinujących, dotyczących określonego zlecenia lub osoby uczestniczącej w wykonywaniu usługi;
- Poinformowanie o stwierdzonych niedociągnięciach osób odpowiedzialnych za szkolenia i rozwój zawodowy.

Zarządzanie ryzykiem

W BDO Sp. z o.o. powołana została specjalna komórka do zarządzania ryzykiem, która jest organem doradczym Prezesa Zarządu mającym na celu ograniczenie ryzyk związanych z działalnością BDO sp. z o.o. podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, nie tylko w obszarze audytu.

Polityka zarządzania ryzykiem określa i obszary ryzyka w działalności BDO sp. z o.o. i określa odpowiednie kroki w celu minimalizacji tych ryzyk.

Komitet ds. audytu

Prezes Zarządu powołuje Komitet ds. audytu i jego przewodniczącego.

Do obowiązków Komitetu należą:

- Analiza zmian standardów zawodowych oraz wymogów regulacyjnych i prawnych z uwzględnieniem ich ewentualnego wpływu na stosowane procedury, a także optymalizacja dokumentacji i procedur;
- Wyznaczenie biegłych równoległych odpowiedzialnych za wspomaganie biegłych kluczowych w czasie badania, a następnie weryfikację badań „wrażliwych” spółek;
- Kontrola rotacji kluczowych biegłych w jednostkach zaufania publicznego i w innych „wrażliwych” badanych podmiotach;
- Ogólny nadzór nad Systemem kontroli jakości prac rewizyjnych, jego analiza i ocena;
- Stałe monitorowanie stosowania metodologii;
- Weryfikacja zasad i procedur współpracy z klientami;
- Opracowanie ramowego planu szkoleń obligatoryjnych, opiniowanie planu szkoleń;
- Opiniowanie i wyznaczanie kierunków zmian dokumentacji.

Komitet ds. rachunkowości

Prezes Zarządu powołuje Komitet ds. rachunkowości i jego przewodniczącego.

Celem Komitet ds. rachunkowości jest ugruntowanie i ujednoczenie stanowiska pracowników BDO Sp. z o.o. w kwestii rozwiązywania problemów w dziedzinie rachunkowości, finansów i podatków, ze szczególnym uwzględnieniem MSSF.

Oświadczenie o skuteczności Systemu wewnętrznej kontroli jakości

Zarząd zatwierdza zasady i procedury służące uzyskaniu wystarczającej pewności, że zasady i procedury dotyczące Systemu kontroli jakości są przydatne, właściwe, działają skutecznie i są w praktyce przestrzegane oraz, że sposób wykonywania czynności rewizji finansowej jest w pełni zgodny z odpowiednimi wymogami: zasadami etyki, krajowymi standardami rewizji finansowej, przepisami prawa oraz warunkami określonymi w umowie ze zleceniodawcą.

Nie rzadziej niż raz w roku Zarząd BDO Sp. z o.o. informuje o wynikach nadzoru biegłych rewidentów odpowiedzialnych za zlecenia, ewentualnie innych odpowiedzialnych pracowników, opisując procedury nadzoru, wyciągnięte wnioski, opis działań podjętych w celu ich rozwiązania lub usunięcia.

Ostatni przegląd systemu zapewnienia jakości

Ostatnią doroczną wewnętrzną inspekcję w ramach Systemu Kontroli Jakości przeprowadziliśmy w 2016 roku.

Ostatnia kontrola ze strony Krajowej Komisji Nadzoru, Krajowej Izby Biegłych Rewidentów miała miejsce w lipcu 2014 roku.

Informacja o zasadach wynagradzania kluczowych biegłych rewidentów i członków zarządu

Biegli rewidenci, dyrektorzy i pozostali pracownicy otrzymują stałe wynagrodzenie na podstawie umowy o pracę odzwierciedlające pełnione obowiązki i osiągnięte cele.

Oprócz wynagrodzeń podstawowych wypłacanych w okresach miesięcznych mogą otrzymywać roczną premię wypłacaną w zależności od oceny realizacji uprzednio uzgodnionych celów biznesowych i rozwojowych oraz stosowanie się do obowiązujących norm etycznych.

Informacja o osiągniętych przychodach

(w tys. zł)

Sieć BDO obejmuje w Polsce spółki: BDO Polska Sp. z o.o., BDO sp. z o.o., BDO Solutions Sp. z o.o., HBC Sp. z o.o. oraz BDO Legal Łatała i Wspólnicy sp.k.

Niżej zaprezentowane dane finansowe za 2016 rok dotyczą wyłącznie spółki BDO Sp. z o.o. jako podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.

Przychody ze sprzedaży ogółem BDO sp. z o.o.	55 459
w tym:	
1. Czynności rewizji finansowej:	16 926
W tym:	
a) Badania i przeglądy sprawozdań finansowych,	16 334
badanie sprawozdań finansowych	14 931
przeгляд sprawozdań finansowych	1 403
b) Inne usługi poświadczające;	592
2. Inne usługi atestacyjne;	4 014
3. Usługowe prowadzenie ksiąg rachunkowych;	19 494
4. Pozostałe;	14 504
doradztwa podatkowego	3 119
działalności wydawniczej lub szkoleniowej w zakresie rachunkowości, podatków i rewizji finansowej	8 622
wykonywania ekspertyz lub opinii ekonomiczno-finansowych	2 763
5. Pozostała sprzedaż.	521

Łączne przychody sieci BDO w Polsce wyniosły w 2016 roku ponad 65 mln zł.

Biegły rewident odpowiedzialny za sporządzenie niniejszego sprawozdania

Osobą odpowiedzialną za sporządzenie niniejszego sprawozdania jest Hanna Sztuczyńska.

Załącznik

Poniżej wymieniono jednostki zainteresowania publicznego dla których BDO Sp. z o.o. w roku obrotowym 2016 wykonywała czynności rewizji finansowej:

Action S.A. w restrukturyzacji

Adiuvo Investments S.A.

Airway Medix S.A.

Balcia Insurance SE Spółka europejska Oddział w Polsce

Betacom S.A.

BIOMED Lublin Wytwórnia Surowic i Szczepionek S.A.

Ceramika Nowa Gala S.A.

D.A.S.Towarzystwo Ubezpieczeń Ochrony Prawnej S.A.

Dom Maklerski TMS Brokers S.A.

Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A.

Fabryki Mebli FORTE S.A.

FERRO S.A.

Gothaer Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

iAlbatros Group S.A.

Indykpol S.A.

Inventum Parasol Fundusz Inwestycyjny Otwarty w likwidacji

Inventum Premium Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty
w likwidacji

Ipopema Securities S.A.

J.W. Construction Holding S.A.

KCI S.A.

Korporacja KGL S.A.

Lena Lighting S.A.

Macrologic S.A.

Mercator Medical S.A.

Mercedes-Benz Bank Polska S.A.

NWAI Dom Maklerski S.A.

OCTAVA S.A.

Olewnie Polskie S.A.

PCC Exol S.A.

PCC Intermodal S.A.

PCC Rokita S.A.

PETROLINVEST S.A.

PKP Cargo S.A.

POLMED S.A.

Polwax S.A.

Pramerica Życie Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A.

PZ Cormay S.A.

Rawlplug S.A.

Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeniowe Ergo Hestia S.A.

Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Ergo Hestia S.A.

Subfundusz Superfund Akcji

Subfundusz Superfund Akcyjny

Subfundusz Superfund Alternatywny

Subfundusz Superfund B

Subfundusz Superfund C

Subfundusz Superfund GoldFuture

Subfundusz Superfund Obligacyjny

Subfundusz Superfund Pieniężny

Subfundusz Superfund Płynnościowy

Subfundusz Superfund RED

Superfund Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty

Superfund Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Portfelowy

Superfund Trend Bis Powiązany Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty

Superfund Trend Plus Powiązany Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty

Superfund Trend Podstawowy Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty

TARCZYŃSKI S.A.

Towarzystwo Ubezpieczeń EULER HERMES S.A.

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie WARTA S.A.

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych TUW

URSUS S.A.

Wikana S.A.

Work Service S.A.

Zakłady Magnezytowe ROPCZYCE S.A.

Zpue S.A.